

OKTOBER 2021

NIEUWSBRIEF NUMMER 16

INHOUD

VAN DE REDACTIE | EXPOSITIES VAKLEDEN | EXPOSITIE NIEUWEGALERIE
UITGELICHT: EXPOSITIE VAN JET NAFTANIELS-JOËLS | NIEUW WERK VAN 4 VAK-LEDEN |
DE INSPIRATIEBRON VAN HELENA VAN ESSEN | HET ATELIER VAN JET NAFTANIEL | DE ESTAFETTE |
WELKOM SWANICA LIGTENBERG | MEDEDELINGEN BESTUUR | BERICHTEN VAN DE COMMISSIES |
RECENSIE: IGOR MITORAJ | GEDENKTEKEN VOOR MANDELA | KONINKLIJKE PRIJS VOOR
VRIJE SCHILDERKUNST | FOTOVERSLAG OPEN ATELIER AMSTELVEEN 2021 |
WIJZIGINGEN LEDENBESTAND | COLOFON

DEADLINE
VOLGENDE
NIEUWSBRIEF
22 NOVEMBER

VAN DE REDACTIE

Het heeft even geduurd, maar bij deze het najaarsnummer van de Nieuwsbrief. Voor de kerst zal de laatste VAK-nieuwsbrief van dit jaar uitkomen. We introduceren in deze editie een nieuwe rubriek: De inspiratie van... Een VAK-lid vertelt over de kunstenaar die hem/haar bijzonder heeft geïnspireerd. Helena van Essen trapt af. De Open Ateliers 2021 waren een succes; we tonen een selectie van het uitgebreide fotoverslag dat Pete Purnell voor de VAK heeft gemaakt. En we heten weer een nieuw lid welkom: Swanica Ligtenberg.

Voordat je verder gaat met lezen, vragen we nogmaals aandacht voor de vacature van VAK-secretaris. Denk er nog eens over na, of je niet iemand kent die dit met enthousiasme wil doen. Het zou de vereniging een zeer belangrijke steun in de rug kunnen geven!

Veel leesplezier!

De redactie

EXPOSITIES VAKLEDEN

GLEICH IST NICHT GLEICH

23 OKTOBER T/M 5 DECEMBER 2021

60 INTERNATIONALE KUNSTENAARS WAARONDER DE
VAK-LEDEN: **ANNETTE VAN WAAIJEN, SUNNY
NEETER, MAJA VUCETIC, NEELY SCHAAP EN
ASTRID STOFFELS**

De Boterhal, Kerkplein 39, 1621 CZ Hoorn

Openingstijden: dinsdag t/m zondag van 14-17u.

Website Boterhal: <https://bit.ly/3leMAAX>

ASTRID STOFFELS | INEQUALITY II

DE SALON, KUNSTMANIFESTATIE LANDSCHAP 2.1

3 OKTOBER 2021 T/M 23 JANUARI 2022

CORRY ZWART EN 43 ANDEREN

Museum de Domijnen, Ligne 5, 6131 MT Sittard

Vernissage zondag 3 oktober: 12-14u.

Openingstijden: dinsdag t/m zondag 11-17u.

Website De Salon: <https://bit.ly/3mxBUNI>

KUNSTIODAAGSE BERGEN

22 T/M 31 OKTOBER 2021

ASTRID STOFFELS EN ANDEREN

Hotel Meyer, Jacob Kalffweg 4, 1865 AR Bergen aan Zee

Openingstijden: dagelijks van 11-17u.

Website Artists aan Zee V a: <https://bit.ly/2YnWIE2>

LUSTRUMEXPOSITIE 140 JAAR SINT LUCAS

5 T/M 7 NOVEMBER 2021

RUD PERRÉE, HANNEKE RIJKS & LEDEN VAN DE KUNSTENAARSVERENIGING

Loods 6, KNSM-laan 143, 1019 LB Amsterdam

Openingstijden: 10 - 18u.

Feestelijke opening vrijdag 5 november 18 - 21u.

Website Sint Lucas: <https://bit.ly/3mt2mYC>

HANNEKE RIJKS

COLOURS

HPL OP BERKEN MULTIPLEX

109 X 69 CM

ASTRID STOFFELS | ABSTRACT LANDSCAPE IMPRESSION 1

| OLIEVERF OP PANEEL | 10 X 16 CM

CITYSCAPES

3 T/M 30 DECEMBER 2021

LIESBETH SCHOUTEN

Rechtbank Amsterdam, Parnassusweg 280,
1076 AV Amsterdam

Tweede en derde verdieping, naast de roltrap
Openingstijden: maandag t/m vrijdag: 9-17u.

Website Rechtbank: <https://bit.ly/3AbxjW0>

LIESBETH SCHOUTEN

CITYSCAPE 6

OLIEVERF OP LINNEN

100 X 140 CM

PETER OOSTERHOUT

AAN TAFEL MET HANNAH ARENDT

DIGITALE COLLAGE GEPRINT OP FOREX

80 X 60 CM

HET GEWICHT VAN WOORDEN

10 KUNSTENAARS EN HUN BLIK OP HANNAH ARENDT

TOT 13 DECEMBER 2021

HELENA VAN ESSEN,
PETER OOSTERHOUT EN ANDEREN

Oranjekerk, Tweede van der Helststraat 1-3,
1073 AE Amsterdam

Openingstijden: ma 10- 14:30u., di, wo, do 10-
15u., za 14-16.30u., zo 11-12u.

Website Oranjekerk: <https://bit.ly/2Un7HGm>

JUDAICA

ZIE OOK UITGELICHT

TOT EN MET 8 JANUARI 2022

CEREMONIËLE OBJECTEN VAN

JET NAFTANIEL-JOËLS EN PIET COHEN

Museum Sjoel Elburg

Graaf Hendriksteeg 2, 8081 CH Elburg

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 11-17u.

Op enkele dagen is Jet zelf aanwezig, zie daarvoor de website.

Website: <https://bit.ly/3agNXJj>

JET NAFTANIEL-JOËLS

TALLIT

ZIJDE, KATOEN, WOL EN VISCOS

KUNSTRUIM CENTRUM OOST 2021 - RUIM BAAN VOOR DE MAKERS!

ZATERDAG 6 EN ZONDAG 7 NOVEMBER

HELENA VAN ESSEN EN ANDERE KUNSTENAARS

Hyatt Regency, Sarphatistraat 104

ZOKU, Weesperstraat 105

Amsterdam

Openingstijden: 11-17u.

Website: <https://bit.ly/2YAQMCB>

HELENA VAN ESSEN

Z.T.

GOUD OP WASHI

2019

30X30CM

Affordable
Art Fair

27 – 31 OCTOBER

DE KROMHOUTHAL
AMSTERDAM

Discover more:
affordableartfair.com

15TH ANNIVERSARY EDITION

EXPOSITIE VAN DE NIEUWEGALERIE

AAF (AFFORDABLE ART FAIR)

27 OKTOBER T/M 31 OKTOBER 2021

NEGEN KUNSTENAARS DOEN MEE: **DESIREE WIJGMAN, ELLY DE JONG, HANNEKE RIJKS, HENK HOFSTRA, JOS OUT, NEELY SCHAAP, PASCALE LEFEBVRE, TJITS VAN DER KOOIJ EN ANNETTE VAN WAAIJEN.**

Denieuwegalerie, stand C3

De Kromhouthal

Gedempt Hamerkanaal 231

1021 KP Amsterdam

Openingstijden en reserveren van kaarten en tijdsloten:

Website AAF: <https://bit.ly/3oE9dRM>

UITGELICHT

Expositie Judaica in Sjoel Elburg

Judaica is de verzamelnaam van de gebruiksvoorwerpen die in het Jodendom gebruikt worden. Onder deze titel exposeren VAK-lid Jet Naftaniel-Joëls (textiel) en de Amstelveense industrieel designer Piet Cohen (zilver) in Museum Sjoel Elburg hun ceremoniële kunst.

Sinds 1986 heeft Jet zich - naast het schilderen en illustreren van kinderboeken - gespecialiseerd in het maken van ceremoniële kunstobjecten uit textiel en fibers. Het schilderen (en vanaf 2000 het maken van sieraden) verwijzen naar haar innerlijke persoonlijke wereld. Bij haar textielkunst is Jet meer bezig met de joodse identiteit en richt zij zich op de plaats van de hedendaagse vrouw in het Jodendom.

Hoewel de ceremoniële voorwerpen halachisch (volgens de joodse wetten) verantwoord moeten zijn, tracht Jet steeds de grenzen van het toelaatbare op te zoeken en uit te rekken. Daardoor is het accent in de loop der jaren steeds meer op experimentele materialen komen te liggen, zoals plastics, kunstrubber, glas en vruchtenschillen. Daarnaast werkt zij ook veel met de meer conventionele materialen, zoals zijde en katoen.

Het belangrijkste aspect voor Jet is de rol van de vrouw binnen het Jodendom. Zij ontwerpt graag speciaal voor vrouwen. Bij de in de tentoonstelling getoonde tallit (gebedskleden) komt dat duidelijk tot uiting. Een elegante en praktische vrouwelijke tallit die ook nog eens, door twee zijden onder de arm samen te voegen, als een jasje kan worden gedragen.

De laatste jaren probeert Jet allerlei materiaal te 'upcyclen' met als doel de kijker of gebruiker alerter te maken op de houdbaarheid van ons milieu. Een voorbeeld is de tallit-tas van pluizen uit de droger.

Zie voor de data het overzicht van exposities van VAK-leden

JET NAFTANIEL-JOËLS

PAROCHET

VOORHANG VOOR DE HEILIGE ARK

ZIJDE, WOL, POLYESTER, VISCOSE, VULMATERIAAL

236 X 113 CM

NIEUW WERK VAN:

HELENA VAN ESSEN

NU TE ZIEN IN DE EXPOSITIE HET GEWICHT VAN WOORDEN,
ZIE 'EXPOSITIES VAN VAK-LEDEN'

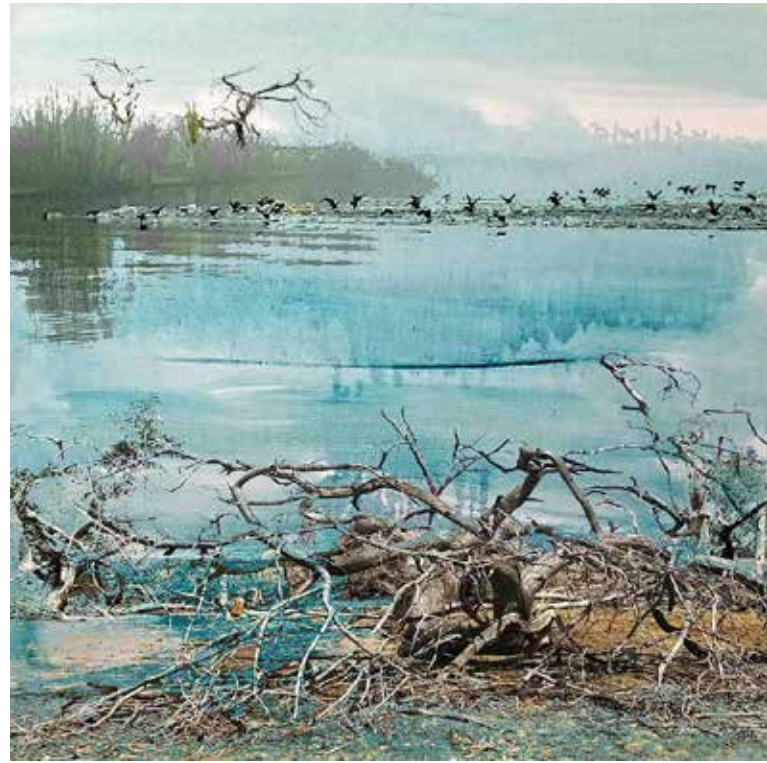
HELENA VAN ESSEN
ONGEHOORD | INSTALLATIE | 2021
NEON EN GEROEST IJZER OP ALUPANEL
150 X 34CM
ON SPRINGT AAN EN UIT

De westerse wereld wordt de laatste jaren steeds vaker opgeschrikt door agressieve uitbarstingen van onvrede. Ook in Nederland. Wat ze gemeen hebben is dat de deelnemers hun eigen redenen hebben om boos te zijn. Velen beschouwen de wereld als onrechtvaardig.

Hannah Arendt ziet hierin de voorwaarde voor de opkomst van totalitaire bewegingen en hun aantrekkingskracht voor de massa. De massamens is politiek onverschillig en alle partijen vijandig gezind. Maar de massa heeft wel behoefte aan een doctrine die een structuur biedt en daarom is zij ontvankelijk voor complottheorieën die een gezamenlijk vijandbeeld scheppen. De massamens kan de werkelijkheid niet meer van fictie onderscheiden.

Deze analyse van Arendt is in het licht van de bovengeschetste ontwikkelingen nog onverminderd actueel. Reden genoeg om die serieus te nemen. Mensen moeten zich weer gehoord voelen.

ASTRID STOFFELS

ASTRID STOFFELS
MYSTIC LANDSCAPE 1

"Dit is nieuw werk waarin ik digitaal mijn olieverfschilderijen en fotografie combineer tot nieuw werk in de serie Mystic Landscape. Deze limited editions zijn in een oplage van vijf op klein formaat gedrukt op 310 grams Hahnemühle German Etching papier, door FotoLabKiekie. Iedere fine art print is gesigneerd en genummerd."

NIEUW WERK VAN:

MILLIE HONNEBIER

“Ieder mens is altijd en onvermijdelijk in zijn of haar eigen aanwezigheid. Vanaf de geboorte tot aan de dood, van de ochtend tot diep in de nacht ben je zelf de enige zekerheid die altijd aanwezig is. Dat is voor mij ook de reden dat ik vaak terug te vinden ben in mijn eigen werk. Met mijn zelfportretten volg ik in een lange traditie van kunstenaars die zichzelf als oefenmateriaal gebruiken.

Maar zelfportretten zijn meer dan dat; als introvert persoon voelt het soms lastig om andere mensen te betrekken in het werk. Op andere momenten geeft de persoonlijke toon aan dat het onlogisch zou zijn een ander lichaam te gebruiken dan het eigen vertrouwde.

In mijn recente expositie heb ik daarom de verschillende manieren waarop ik mijn eigen beeltenis gebruik laten zien.”

MILLIE HONNEBIER
3 ZELFPORTRET TEN

PETER OOSTERHOUT

Via een nogal random onderwerp, de Dotterbloem, heb ik een serie digitale collages gemaakt, als illustraties bij teksten gevonden in oude kranten.

De tekst bij dit beeld dateert van 5 mei 1940, vijf dagen voor de Duitse bezetting.

De jubelende observatie, dat door de ontzilting van het IJsselmeerwater (na het afsluiten van de Zuiderzee) er bloemen als de Dotterbloem kunnen groeien, staat in schril contrast met de dreigende werkelijkheid van enige dagen later.

Het surrealistische beeld is zo een middel om de geschiedenis opnieuw met verwondering en belangstelling te bekijken.

HET ONTZILTEN

DIGITALE COLLAGE OP FOREX | 45 X 60 CM

DE INSPIRATIEBRON VAN HELENA VAN ESSEN:

AGNES MARTIN CA 1912 - VS 2004

Het was in 1991 en ik zat om met Agnes Martin te spreken, met een hoofd vol 'waardeloze gedachten' toen ik min of meer bij toeval de catalogus van haar solotentoonstelling in het Stedelijk Museum in handen kreeg. Mijn hart sprong open, blij en verrast, dit werk was zo subtiel en toch heel sterk.

BESCHRIJVING VAN HAAR WERK

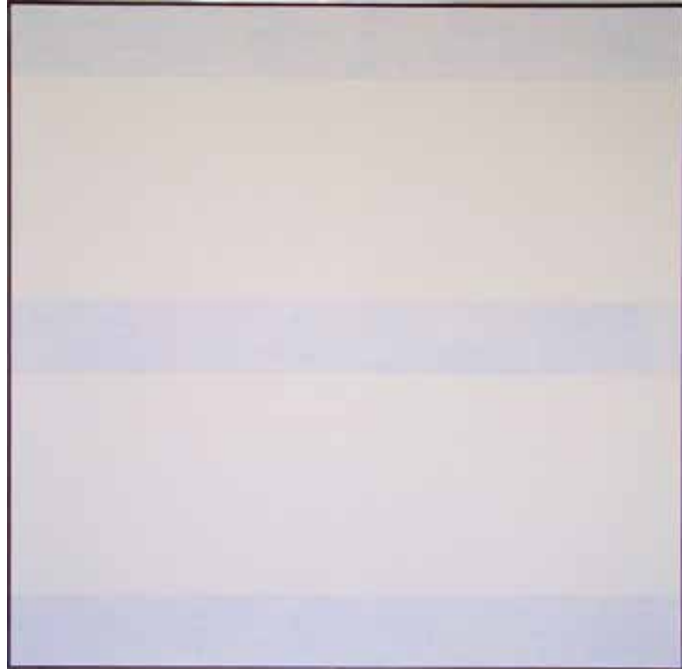
Wat zag ik? Schilderijen van 183 x 183cm. Waren het aanvankelijk rasterpatronen, later werden het banen van verschillende hoogtes, in licht contrasterende, zachte kleuren van gewassen inkt of aquarel. Hoewel gebaseerd op een rekenkundig schema, is het beslist geen minimal-art. Haar werken zijn emotioneel en expressionistisch, tot stand gekomen vanuit een innerlijk gevoel voor orde. Zien ze er van een afstand strak en zakelijk uit, toch vertonen ze kleine 'menselijke' oneffenheden door de trilling van de hand, de aanzet en druk van het potlood. De zachte kleur draagt bij aan het atmosferische en delicate effect, wat het werk intens licht maakt. Ik was ondersteboven. Wie was deze ongewone kunstenaar?

LEVENSLÖOP

Agnes Martin groeit op in Vancouver. Ze wil kunstenaar worden en verhuist in 1941 naar New York waar ze contact krijgt met abstract expressionisten als Jackson Pollock en Mark Rothko. Maar studeren aan de lerarenopleiding met nog drie baantjes ernaast is niet vol te houden. Ze vertrekt, studeert en doceert elders, o.a. in New Mexico. Daar begint haar kunstenaarschap. In 1957 komt ze terug, woont en werkt in het kunstenaarskwartier op Manhattan, Coenties Slip. In 1958 krijgt ze haar eerste solotentoonstelling in de Betty Parsons Gallery en heeft succes.

AGNES MARTIN AT HER HOUSE NEAR CUBA,
NEW MEXICO | 1974 | © GIANFRANCO GORGONI

AGNES MARTIN | UNTITLED (PERFECT DAY) | 1994 |
ACRYLIC ON LINEN | 152,5" X 152,5" |
© COLLECTION OF THE HARWOOD MUSEUM

Toch vertrekt ze na 10 jaar 'ik kon er niet tegen, tegen dat gedoe en die eisen die er aan je gesteld werden... ik had tijd nodig en waar ik was werd je die door niemand gegund'.

In Taos, New Mexico, bouwt ze zelf haar lemen huis en atelier. Hier leidt ze tot aan haar dood een sober en geïsoleerd bestaan, volledig geconcentreerd op haar werk.

ACHTERGROND VAN HAAR WERK

In spirituele zin is Martin sterk beïnvloed door boeddhistische en taoïstische waarden als nederigheid en ego-loosheid. Martin: "We zijn in het Westen sterk intellectueel gericht. Maar kunst gebaseerd op ideeën is niet geïnspireerd en daarom is het voor mij geen kunst. Wanneer ik aan kunst denk, denk ik aan schoonheid. Schoonheid is niet iets dat je ziet, maar dat je voelt."

Martin: "Als je op inspiratie wacht, moet je hoofd vrij zijn. Je ontdekt dat je geest vol zit met een hele hoop waardeloze gedachten. Je moet hier doorheen om te horen wat je geest je vertelt te doen. Dat soort werk is oorspronkelijk werk."

WAT BETEKENT AGNES MARTIN VOOR MIJN WERK

Het thema van mijn autonome werk is stilte, innerlijke stilte. Hoe kun je die visueel uitdrukken? Die vraag kan me erg onzeker maken. Gelukkig vind ik dan een ontsnapping in thematisch werk, meestal installaties. De combinatie van inspiratie en beredeneerde keuzes biedt me een prettig houvast.

VERVOLG OP VOLGENDE PAGINA

HELENA VAN ESSEN | Z.T. | 2017 | POTLOOD OP PAPIER
| 40 X 40CM

Als ik dan toch, het liefst ook, weer verder wil met mijn autonome werk, helpen Martins korte teksten over inspiratie me om te vertrouwen op mijn innerlijke stem. En niet te vergeten deze anekdote: toen zij in 1957 voor het eerst een beeld voor zich zag van wat een rastertekening moest worden dacht ze: 'My god, am i supposed to paint that?' Maar ze ging het toch doen en het werd heel goed ontvangen.

Haar werken bevinden zich in musea over heel de wereld. In 1997 ontving ze een Gouden Leeuw op de Biënnale van Venetië.

TEKST: HELENA VAN ESSEN

BRONNEN

Agnes Martin, schilderijen en tekeningen 1974-1990 | Marja Bloem e.a.
| 1991 | catalogus

Agnes Martin: Paintings, Writings, Remembrances | Arne Glimcher |
2012

Agnes Martin: her life and art | Nancy Princenthal 2015 | biografie

YouTube: Agnes Martin

HET ATELIER VAN JET NAFTANIEL

"Van oud naar nieuw en van groot naar klein: na jarenlang een gigantisch atelier te hebben gehad, moet ik het nu doen met een veel kleinere ruimte. Dat is even wennen. De creativiteit komt me nog niet aangevlogen, maar ik heb goede hoop dat dit weer allemaal terugkomt. Hopelijk zullen de inspirerende contacten met de VAK-leden daartoe bijdragen."

DE ESTAFETTE

JÖRGEN KOOPMANSCHAP OVER HET WERK VAN SUSANNE COMPIER

Het was wel lastig om voor de rubriek Estafette een keuze te maken uit het werk van de VAK-kunstenaars. Er was zoveel te zien en te kiezen. Uiteindelijk heb ik gekozen voor Susanne Compier.

Het mooiste aan haar werk vind ik de 'vaagheid'. Je moet goed focussen om alles te zien wat ze op het doek heeft gezet. Dat zorgt voor rust en contemplatie. Ik vind het heel prettig om zelf een eigen invulling en verhaal bij een schilderij te kunnen maken. Er wordt vooral veel gesuggereerd in het werk van Susanne en daarom is het zo plezierig om ernaar te kijken. Koot en Bie zeiden het jaren geleden al, maar dan in een andere context: 'Kijk, kijk en de rest erbij denke'. Je kunt in het werk van Susanne veel 'erbij denke'. Wat mij verder treft is haar vermogen om de werkelijkheid om te zetten in een gestileerd droomachtig maar toch intens beeld, een nieuwe werkelijkheid, soms vervuld van heimwee. Ik zou zelf ook best zo willen schilderen, maar dat kan ik niet. Verder houd ik erg van het kleurgebruik.

Ik zal wat gedachten bij mijn favoriete kunstwerken geven. Huiswerk is een topper. De persoon voorovergebogen over de papieren laat je ogen heen en weer gaan om te willen ontdekken hoeveel moeite dat huiswerk kost. Wegdromen en vol hoop zie ik in Waiting for a call.

SUSANNE COMPIER

HUISWERK

OLIEVERF OP PAPIER | 60 X 50 CM

SUSANNE COMPIER

WAITING FOR A CALL

OLIEVERF OP PAPIER, KRIJT | 50 X 30CM

WELKOM! SWANICA LIGTENBERG

Mijn naam

Swanica Ligtenberg

Mijn atelier

SwanCeramics Art Gallery, Ouderkerk aan de Amstel

Discipline

Keramiek

Mijn nieuwste werk

gekleurde en gegraveerde slipware, bewerkt met sgraffito. Daarna op de witte kleiband gebrand met paardenhaar. De barsten gerepareerd met de Japanse Kintsugi techniek.

Inspiratiebronnen

spirituele onderwerpen zoals 'sla je vleugels uit en vlieg omhoog naar de zon'; de Japanse Kintsugi techniek als reparatie van je ziel; de heilige geometrie en cirkel van het leven.

Mijn tip

Plezier hebben in het maken van je kunst!

SWANICA LIGTENBERG

DIFFERENT VIEWS

SLIPWARE, PAARDENHAAR, KINTSUGI VASE_KLEI

Waarom Amstellandkunst?

ik ben hier in 2016 weer komen wonen, terug van weggeweest (Zwitserland, USA en Japan). Ik wil graag mensen ontmoeten die verschillende media gebruiken, de discussie en conversatie verdiepen, en alles doen dat kan inspireren.

Verwachtingen

contact met mensen en het naar buiten kunnen brengen van mijn kunst d.m.v. exposities.

Commissie

nog geen idee, maar sta open voor 'doe-dingen'. Ik kan ook (voor de VAK): handy-vrouw zijn

Toekomstplannen

Nederland beter leren kennen qua kunst en blijven reizen.

Komende exposities

Ode aan de Natuur met de Nederlandse Vakgroep Keramisten in het Nationaal Bomenmuseum; kerstmarkt; theekop en andere competities; verschillende kunstmarkten.

Website

www.swan ceramics.com;

Sociale media

<https://www.flickr.com/photos/swanica/>
<https://www.linkedin.com/in/swan ceramics/>
<https://ceramicartsnetwork.org/ican-membership/artist/ligtenberg-swantica>
<https://www.facebook.com/swanica.ligtenberg>
https://www.instagram.com/swanica_lig/
<https://acga.net/acga-member/swanicaligtenberg/>

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

Vacatures

Hans Bennis overweegt het voorzitterschap op zich te nemen. Voordat hij daar een beslissing over neemt, zal hij een aantal bestuursvergaderingen bijwonen. Hij zal aanwezig zijn op de komende algemene ledenvergadering. De secretariaatswerkzaamheden worden nu door de zittende bestuursleden waargenomen, naast hun normale taken. Dat is geen houdbare toestand. Met spoed wordt dus een nieuwe secretaris gezocht. Meld je aan!

Subsidie

Door tijdgebrek kon er geen begin gemaakt worden met de professionalisering van Amstellandkunst. De gemeentelijke subsidie die daarvoor in december 2020 was aangevraagd, kwam te vervallen. Dit onderwerp heeft de volle aandacht van het bestuur en voor het eind van dit jaar moet een nieuwe aanvraag worden ingediend.

ALV

Op woensdag 3 november 2021 zal de Algemene Ledenvergadering plaatsvinden in de Van Weerden Poelmanlaan, aanvang 19 uur. Agendapunten kunnen aangemeld worden bij Hanneke Rijks via info@amstellandkunst.nl. Aansluitend nemen we afscheid van de vertrekkende bestuursleden en is er een borrel, tot 22.30 uur.

BERICHT VAN DE TENTOONSTELLINGSCOMMISSIE

Na lange tijd is de commissie op 7 oktober weer bijeen geweest. De meest concrete plannen zijn een VAK-expositie in februari/maart 2022 rond het thema 'woord in beeld'. Het thema kan breed worden opgevat. Het werk mag een poëtische uitstraling hebben, maar kan ook direct refereren aan een paar dicht-, song- of tekstregels die de kunstenaar zelf uitzoekt.

Er waren plannen om een VAK-winkeltje in te richten in het kader van de 24-uurs Amstelveendag. Omdat zich slechts acht geïnteresseerden meldden en de bezetting om op de winkel te passen niet rondkwam, is dat niet doorgegaan. Nu is het streven om vanaf komende zomer bij elke VAK-expositie een winkeltje in te richten.

Verder is het werken binnen een thema wederom ter sprake gekomen. Enige voorstellen zijn:

- Drieluiken (of tweeluiken of veel-luiken)
- Abstract-figuratief
- Amstelland blues: werk in de kleur of stemming blauw
- Amstelland Groenland: de kleur of de maatschappelijke instelling
- Monumentale kunst versus miniatuurwerk
- Amstellandkunst gaat op reis

- De VAK & vrienden: elke exposant neemt een bevriende kunstenaar mee
 - Kunstkwartetten: steeds 4 kunstenaars met dezelfde discipline bv. vier tekenaars, vier fotografen enz.
- Dit zou wellicht een terugkerend thema kunnen zijn.

Tot slot hebben we het gehad over locaties. Dit blijft steeds weer een uitdaging.

Wanneer iemand dus een locatie weet dan houden we ons graag aanbevolen! Met de Van Weerden Poelmanlaan gaan we proberen een wat vastere planning voor de vereniging te bewerkstelligen. Dit lijkt ons in het belang van de omgeving, zoals gewenst door de gemeente, en van de continuïteit van onze vereniging.

BERICHT VAN DE BALLOTAGECOMMISSIE

Op 6 september jl. heeft de commissie voor de eerste keer in de nieuwe samenstelling geballoteerd. Susanne Compiet en Corry Zwart hebben zoals iedereen weet afscheid genomen van de commissie, Jet Naftaniel en Tjits van der Kooij hebben hun plaatsen ingenomen. Het is verheugend te merken dat er grote animo is om lid te worden van de VAK, er waren maar liefst drie aanmeldingen voor deze avond. Het bevalt goed dat vanaf nu de data van de ballotagemomenten voor het komende kalenderjaar vastliggen en vermeld staan op de website van de VAK. Tot ons grote genoegen hebben wij op deze avond alle kandidaten groen licht gegeven en zullen wij hen voordragen aan het bestuur.

In deze nieuwsbrief stelt Swanica Ligtenberg zich al voor. In de volgende nieuwsbrief zullen de twee anderen zich aan de vereniging voorstellen met een persoonlijk stukje tekst en wat foto's van hun werk.

Jeltje van Houten

SECRETARIS GEZOCHT

BEELDEN VAN IGOR MITORAJ

Het ingegraven, inwendige gebouw van Museum Beelden aan Zee lijkt met het liggende masker Light of the Moon van Igor Mitoraj - buiten in het duin - een uitwendig beeld-merk te willen tonen. Ook in de expositie binnen is het spanningsveld tussen een duidelijk uiterlijk en een raadselachtig en verhuld innerlijk intrigerend en sterk voelbaar.

Igor wordt geboren in Polen (1944) en sterft in Italië (2014). Hij studeert schilderen aan de kunstacademie van Krakau, vertrekt naar Parijs (the place to be) en gaat daar naar de École des Beaux-Arts. Hij komt, na een jaar reizen door Mexico en onder de indruk geraakt van de typische beeldhouwkunst aldaar, naar Pietrasanta in Toscane (Italië). Een grillige stap die eindigt in een vastberaden 'landing'. Hij zei eens: "Kunst maken is een ontdekkingstocht en mijn werk is een hedendaags commentaar daarop". Pietrasanta wordt zijn ideale woon- en werkplaats. Hij werkt al gauw samen met de plaatselijke artigiani, met wie hij zijn vakmanschap verdiept, en wordt omringd door het mooist denkbare marmer, waar ook Michelangelo ooit van profiteerde. Hij voelt zich vereerd temidden van de meest inspirerende beeldhouwers te mogen verkeren: zijn beste leerschool.

De huidige museum-expositie in Scheveningen is zijn tweede in Nederland. De eerste heette Raadselachtige Schoonheid (1997). Daarmee verwees hij naar de aanwezige twijfel over hoe zijn werk te doorzien; hij was immers nog vrij onbekend. Nu, na bijna dertig jaar, is het nog steeds een uitdaging om grip te krijgen op zijn werk. Zijn beeldtaal is deels helder, maar zijn gezochte confrontatie met de plaatsing van beelden in een stedelijke omgeving is onbegrijpelijk en moet iets anders beogen dan wat de kijker verwacht. Een voorbeeld hiervan is het beeld op het Haagse Muzenplein. De kijker op het verkeerde been willen zetten: zou dat een motief kunnen zijn?

De vormingrepen in zijn beelden leggen belevingen bloot die herkenbaar zijn of minstens tot overpeinzingen aanzetten. Ze vertellen een verhaal. Hij deformeert niet alleen, hij snijdt en hakt in stukken, haalt weg en voegt toe. Zijn uitsnijdingen, zoals diep in de huid liggende doosjes met mini-tafereeltjes, dwingen tot stilstaan bij eigen belevingen en verbeeldingen. Ingekerfde schetsen en teksten maken nieuwsgierig. Collectieve gevoelens over klassieke schoonheid worden getart en dwingen tot het toelaten van eigentijdse gevoelens. Dat klassieke schoonheid soms tegenover huidige lelijkheid komt te staan, eeuwigheid tegenover tijdelijkheid en cultuuroptimisme tegenover pessimisme: dat alles lijkt een bewuste uitdaging.

Dit soort confrontaties, althans zo heb ik het ervaren, breken in. Ze zetten ogen op stokjes en halen het binnenste naar buiten. Een welkome herijking die ik me niet wil(de) laten ontnemen. Vooral daarom een boeiende expositie voor de estheten onder ons, maar ook de gewilligen, die de kussens weer eens willen opschudden. Nog tot 6 februari 2022. Waarom zou je zo lang wachten?

RUD PERRÉE

Façade beelden van Igor Mitoraj
Museum Beelden aan Zee
Harteveltstraat 1, 2586 EL Den Haag
Di t/m zo van 10-17 uur.
<https://www.beeldenaanzee.nl>

ICARUS
BRONS

ICARUS (DETAIL)
BRONS

GEDENKTEKEN VOOR MANDELA

Op 5 september jl. werd een gedenkteken voor Nelson Mandela in het Amsterdamse Mandelapark (voorheen Bijlmerpark) onthuld. Mandela heeft veel betekend voor de Bijlmerbewoners, inclusie en diversiteit droeg hij hoog in het vaandel. Er is bewust voor gekozen om zijn ideeën te koesteren. Daarom is de betekenis van het gedenkteken losgezonnen van de mens Mandela. Maar de makers willen zijn ideeën laten voortleven opdat ze zich verder ontwikkelen onder ons.

Kunstenaar Mohau Modisakeng nam het initiatief om samen met twaalf bewoners van diverse herkomst het gedachtegoed van Mandela te onderzoeken en te actualiseren. Dat werd de basis van de gekozen vormgeving. In het beeld zijn de gezichten van zeven bewoners verwerkt om zo het belang van de gemeenschap voor het individu te benadrukken. En ziet men Mandela als het gezicht van vele gezichten. Ook de tekst op de rand van het plateau, 'we zijn alleen menselijk door de menselijkheid van anderen', verwijst naar zijn gedachtegoed.

Op de plek, waar ook het Kwaku Festival plaatsvindt, waar ruimte is voor protest zoals Black Lives Matter, waar gesport wordt en bewoners elkaar treffen, is dit gedenkteken een passende aanvulling. De betrokkenheid van bewoners in de voorbereiding lijkt een aanmoediging te zijn geweest voor de betrokkenheid nu.

RUD PERRÉE

KONINKLIJKE PRIJS VOOR VRIJE SCHILDERKUNST 2021

Paleis op de Dam, Amsterdam. 15 juli – 3 oktober 2021

Dit is de jaarlijkse prijs voor aanstormend talent, van kunstenaars tot 35 jaar, werkend in Nederland. Er waren 556 inzendingen, waaruit de jury 15 genomineerden koos en tenslotte 3 winnaars.

Normaal bestaat de tentoonstelling uit werk van de winnaars en andere genomineerden. Maar dit jaar bestaat de prijs 150 jaar en het idee was om tegelijkertijd de expositie **Grensverkenners, Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst 150 jaar** in te richten, met een selectie van werk van eerdere winnaars en genomineerden. Daarnaast is de tentoonstelling **KPVS 2021** zo ingericht, dat elk werk zich inhoudelijk op de een of andere manier verhoudt tot de functie van de ruimte waarin het gepresenteerd wordt.

Bovendien is het meenemen van de audiotour een must,

want tekstborden ontbreken en via de praatpalen spreken de kunstenaars je toe met een toelichting op hun werk en de relatie met de tentoonstellingsruimte. Al met al is het resultaat nogal veel van het goede. En dat leidt af van de werken. Er is wel een heel goede catalogus bij verschenen.

De winnaars waren Rinella Alfonso, Pilipp Guffer en Hend Samir. Alfonso is zich bewust van de vele valkuilen onderweg naar een goed schilderij. Ze experimenteert met haar voorbereiding en in haar uitvoering. Er lijkt veel plaats voor ontwikkeling. Guffer zoekt een geschikte vorm om problemen rond genderidentiteit te onderzoeken en lijkt die gevonden te hebben in zijn spiegelschilderijen. En Samir tenslotte, zoekt in een bedreigende wereld aan de ene kant geborgenheid in beelden van de beslotenheid van de familie en vlucht aan de andere kant juist naar de totale - maar veilige - vrijheid in de fantasiewereld van het kinderspel.

Al met al kun je stellen, dat het hedendaagse in de schilderkunst vooral heel erg bedacht is en veel gesproken of geschreven uitleg behoeft. Echt nieuw is dat overigens niet, het is al jaren gaande. Leden van het publiek mochten zoals ieder jaar een stem uitbrengen op hun favoriete kunstwerk.

Ik heb gekozen voor *Toothless Mouth of Sunny Air* van Thijs Segers, een van de genomineerden. Waarom? Het schilderij is goed geschilderd en sprak direct tot mij, zonder tussenkomst van woorden. Ik geloof nog steeds dat juist dat de kern van de (beeldende) schilderkunst is.

TJITS VAN DER KOOIJ

THIJS SEGERS
TOOTHLES MOUTH OF
SUNNY AIR

OPEN ATELIERS AMSTELVEEN 2021 FOTOVERSLAG VAN PETE PURNELL

VAK-lid Pete Purnell is alle locaties van de Open Atelierroute Amstelveen langsgegaan om er foto's te maken. Sunny Neeter en Corrie Zwart hadden het evenement fantastisch georganiseerd. We hebben geprobeerd zicht te krijgen op de bezoekers-aantallen van de verschillende locaties waar VAK-leden exposeerden, maar dat is niet overal gelukt. In het Raadhuis zijn er op zaterdag en zondag 420 mensen komen kijken: top! In de kunstuitleen (bij Platform C) was het volgens Elly de Jong erg rustig: er kwamen slechts 100 kijkers langs. In de Van Weerden Poelmanlaan is het aantal bezoekers niet centraal bijgehouden, maar volgens Paul Klimecki is de algemene indruk dat het evenement dit jaar goed bezocht is. Naar het ODIN-gebouw (gaslocatie SAKB, naast het SAKB zelf) kwamen volgens Sunny zo'n 220 mensen, inclusief die op donderdag bij de officiële opening.

Tip: laat volgend jaar op elke locatie iemand eens turven hoeveel bezoekers er langskomen en hoeveel er verkocht is.

RAADHUIS AMSTELVEEN

ATELIER ANNE LEEGSTRA & PARTNER

ELLY DE JONG IN DE KUNSTUITLEEN (PLATFORM C)

ATELIER MALI KLEIN

ODIN GEBOUW

WIJZIGINGEN IN DE VAK

VERTROKKEN

Jan-Willem Wouters en Susanne Compier

GEKOMEN

Swanica Ligtenberg	https://www.swanceramics.com/
Petra Ipenberg	https://www.ipenburgart.com/
Hilde Hoekstra	https://www.hoeksart.nl/art.html

COLOFON

De VAK-Nieuwsbrief wordt gemaakt door leden voor leden

TEKSTEN	Helena van Essen, Tijts van der Kooij, Rud Perrée en Liesbeth Schouten
VORMGEVING	Peter Oosterhout
E-MAIL	Vakniewsbrief@gmail.com

DEADLINE KOMEND NUMMER

22 november 2021